

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Tako se je zgodilo, da je naletel v Garenskem gozdu na dve vojaka 43. polka, ki nista imela niti najmanjše praske, toda sta ležala na zemlji kakor zajca, in čakala noči. Ko sta slišala, da pozna steze, sta mu predložila soj načrt: ušli bi v Belgijo in bi po stezi skozi gozd dosegli mejo, preden se stori dan. Najprej se jih je branil voditi; rajši bi se bil podal takoj v Remilly, kjer se je načrnil gotovega zavetišča; ali seveda, kje bi dobil blizu in hlače, tega niti ne vstevsi, da ni bilo niti najmanjše nadre, da pride skozi številne pruske vrste od Garenskega gozda do Remilly-a, s tega konca doline do drugega. Tako je bil na-

posled pripravljen, služiti tovarišem za vodnika.

Noga se mu je bila razgrela, in sreča je nanesla, da so v neki kmetiji dobili kruha. V oddaljenem zvoniku je udarila ura deset, ko so zopet odšli na pot. Edina velika nevarnost je bila v Capelle, kjer so zašli ravno v sredo sovražne straže, ki je segla po puškah ter streljala v temo, docim so se vrgli na levo, da se vrneš po desni spet nazaj, eutiti, da nisi prav načesar več na svetu, to napoved ni bilo nikako življene; in potem — ubogi moj Zefir je zdaj mrtev, bil bi čisto sam, in tudi meni ne bi preostajalo drugega, kakov da ležem. Vi imate konje, oče Fouchard, videlj boste, ali jih imam rad in ali jim dobro strežem ali ne!"

Starem so se zasvetile oči, še nekrat je trčil, in zaključil brez prenaglijanja:

"Moj Bog! Ker ti stormi s tem uslugo, ti jo hočem vendar storiti; sprejemem te . . .

Heavy date tonight?
Add the finishing touch
...a Corsage
from

CENTA
slovenska cvetličarna
CVETLICE ZA VSE PRILIKE

1551 Hayden Ave.
Phone: GL 6876
Res.: GL 1539

la. Ze zjutraj si je bil preskrbel dovoljenje. Prosperu se je takoj lotila nova želja, da bi sedel poleg voznika na vozno

The Story
PLUS NEW FEATURE
Joan DAVIS in "The TRAVELING SALESMAN"

Roman o ljudeh, ki jih žeja po svobodi

Zgodba o globoki ljubezni dveh mladih ljudi, njunem gorečem idealizmu in samožrtvovanju za svobodo.

"Ljudska pravica" in "ljudska demokracija" razgaljeni v ostri luči satire. Trdo vezan, 274 strani. Cena \$3.00; po pošti \$3.25 (Kanada \$3.50.) Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:
AMERIŠKA DOMOVINA ali
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.

IVAN JONTEZ
1107 E. 74 St.
Cleveland 3, O.

Na prodaj pri
AMERIŠKA DOMOVINA
STEVE F. PIRNAT, 6516 St. Clair Ave.
A. KOLLANDER, 6419 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

No, kje so pa ovce? — Ti širje 3 in pol meseca stari Shetland ovčarski psi, ki so edini te vrste na Novi Zelandiji, kar nekam s zaupanjem gledajo v svet. To so najboljše vrste delovni psi. Popolnoma dorastli merijo 14 palcev višine pri plečih.

Toda, kar se tiče plačila, se ponovno se šele takrat, ko bo vojska pri kraju, kajti treba mi resnici ni nikogar, in časi so težki."

Silvina, ki je sedela s Charlotom, na kolenih, ni bila obrnila oči od Prospera. Ko je videla, kako je vstal in krenil takoj proti hlevu, da sklene znanje z živalimi, ga je vprašala vnoči:

"Torej niste videli Honoreja?"

To vprašanje, ki ga je posnovila tako nenadoma, ga je pretreslo, kakov da bi z nepričakovano lujoč razsvetilo temen kotiček njegovega spomina. Obotavljal se je še, a vendar se je odločil.

"Poslušajte, prej vas nisem hotel razčalostiti, ali zdi se mi vendar, da je Honore ostal tam."

"Kako ostal?"

"Da, zdi se mi, da so ga Prusci ubili . . . Videl sem ga na topu, napol ležečega, glavo po koncu in z luknjo pod srcem."

Nastopil je molk. Silvina je strašno prebledelo, oče Fouchard pa se je zdržal in postavil kozares, kamor je bil zlil ostanek iz steklenice, zopet na mizo.

"Ali veste to zanesljivo?" je vprašala ona z izdavljenim glasom.

"Tako zanesljivo vem, kakor vsako reč, ki sem jo videl z lastnimi očmi . . . Bilo je na majhnem gričku, poleg treh dreves, in rekel bi, da najdem tisti kraj z zaprtimi očmi."

V njej se je nekaj podrl. Ta fant, ki ji je bil odpustil, ki si jo je bil zavezal z obljubo, on, ki bi jo imel poročiti, kakov hitro bi po končani vojni stopil iz službe — ta ji je bil zdaj ubit, ostaj je tamkaj z rano pod srcem! Nikoli prej ni čutila, da ga tako silno ljubi. Mogočna želja, da bi ga zopet vjedela, in ga imela vzliz vsemu

pouzdan zemlje, to je zagradila ter jo vrgla iz njene običajne mirnosti:

Burno je postavila Charlotta ter vzkliknila:

"Dobro. A ne verjamem vam, dokler ga sama ne vidim. Če veste, kje je bilo, me spremite tja. In če je res, da ga najdeva, ga pripeljeva sem nazaj."

Solze so ji zadušile glas, zgrudila se je na mizo, drhteca v dolgih sunkih intenzija, dočim se je mali, ves ospuel, da ga je mati pahnila od sebe, tudij pričel jokati. Dvignila ga je zopet v naročje ter ga stisnila k sebi, jecljaje razburjene besede:

"Ubogi otrok!" Ubogi moj otrok!"

DIREKTORIJ SLOVENSKEGA DELAVSKEGA DOMA
15335 WATERLOO ROAD CLEVELAND, O.

naznana članom in društvočlanom (delničarjem) korporacije "Slovenski Delavski Dom," da se vrši

REDNA LETNA SEJA

CLANOV KORPORACIJE

v nedeljo 29. januarja 1950

pričetek ob 2. uri popoldne, v spodnji dvorani Slovenskega Delavskega Doma

Za direktorij:

SLOVENIAN WORKMEN'S HOME CO.
15335 Waterloo Road Cleveland 19, Ohio

VINCENT COFF, Secy.

G. WHISKERS

Oče Fouchard je bil ves okamenel in razburjen. Vzlic vsemu, kar se je bilo zgodilo, je po svoje ljubil sina. Stari spominj izza davnih, davnih časov so se mu bili morali vrtni — izza časov, ko mu je še živila žena in ko je hodil Honore še v šolo. In dvoje debelih solz se je hkrati pokazalo v njegovih rdečih očeh ter mu steklo čez ustrojeno kožo lic. Že več ko deset let ni bij plakal. Iztrgal se mu je celo tropa kleptic, in nazadnje se je res razjezik zaradi tega sina, ki je bil njegov, in ki mu ga zdaj do groba ni več usojeno videti.

"Strela božja, to je bridko, če ima človek samo enega sina in mu ga Bog vzame!"

Toda, ko se mu je mir nekoliko vrnil, je bil Fouchard zelo nejevoljen, videč, da govori Silvina še vedno o tem, kako pojde iskat Honorejevo truplo. Trmoglavo je vztrajala pri svoji volji, brez krika, zdaj v obupnem, nепremagljivem molčanju; nič več je ni spoznal, ki je bila sicer tako po-korna ter je opravila vsako delo, ne da bi se pritoževala;

(Dalje prihodnjih)

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenaka umjetnika tiskar na vam tiska krasna poročna vabila po tako zmeni cen. Pričnite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON 0628

Cleveland (Newburgh), O. — Ameriška Domovina

Ljubezen na prvi pogled. — Bil je krasen jesenski dan in na farmi v Miami, kjer gojijo redke vrste ptic, sta se ta dva odločila od ostale ptice družine, da se sama brez "prič" kaj pogovorita. V svojem pogovoru sta bila tako za-misljena, da niti nista opazila fotografa, ki ju je slikal.

— AND THE WORST IS YET TO COME
— in najhujše šele pride

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Njene velike, vlažne oči, ki so užigalicami!

"Da, da, ne bodi v skrbbeh!"

Priprave so se vlekle in bilo je okrog sedme ure zjutraj, ko sta šla Silvina in Prosper za ozko kolesnico, ki jo je vlekli mali, sivi osliček s povešeno glavo po straži remilly-skih hrgovih navzdol. Ponoči je bilo padlo obilo dežja, veliki svinčeni oblaki so šli z mrklo žalostjo po nebnu. Prosper, hotec okrajšati pot, je sklenil, da pojde čez Sedan. Toda preden sta dospela v Pont-Maugis, je pruska straža ustavila kolesnico, ter jo zadržala dalje kakor eno uro; in ko je šla izkaznica skozi roke širih ali petih prveljnikov, je smel osliček nadljevati pot s pogojem, da pojde po velikem ovinku čez Razeilles, ter zavije po prečni cesti na levo. Vzroka niso navedli; nedvomno so se bali, napoliti mesto še bolj.

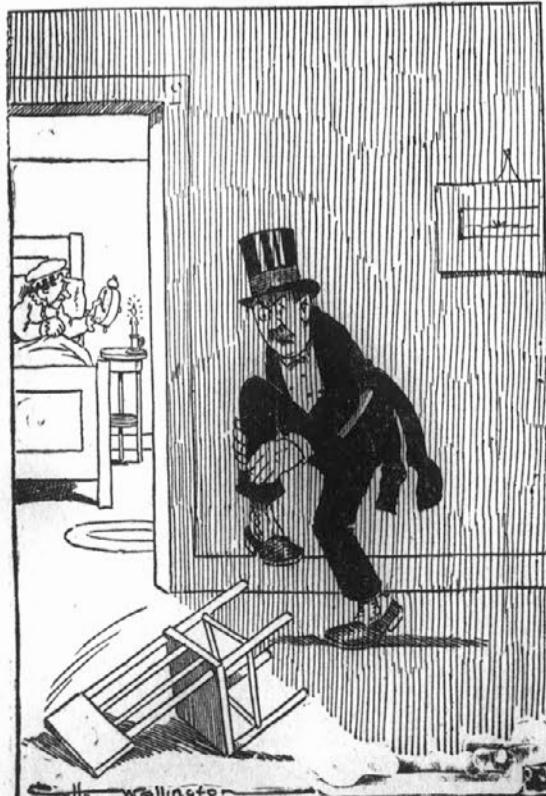
Ko je šla Silvina po želesnem mostu čez Meuso, po tistem nesrečnem nerazstreljenem mostu, ki je stal Bavarec toliko dragin žrtev, je zapazila truplo topničarja, z obrazom, kakor da bi ga nesla voda na izprehod. Šop trave ga je ustavil; za trenotek je občital nepremično, nato se je obrnil ter plaval dalje. Bazellies, ki ga je osel prevozil v počasnem koraku, je nudil sliko razrušenja vsega, kar more vojska storiti z grozepolnem uničevanjem, kadar dneva, preden se odpravi na pot.

Deuter dan Foucauld nikakor

Dog, da je Foucauld imel možnosti hotel pustiti, da bi se peljala z njegovim konjem; bal se je da ga ne viđi nikoli več. Kdo mu je mogel reči, da Prusi ne zaplene konja in vožička? Ali, naposled se je zle volje vdal ter jima izročil osla, majhnega, sivega osla, in kolesnico, ki je bila jedva dovolj velika za mrlja. Dolgo časa je dajal Prosperu nauke; ta je bil dobro spal, a podjetje, ki sta ga namerjala s Silvino, ga je delalo zamišljenega, zdaj, ko si je po nočnem počitku osvežil spomin. V zadnjem trenotku je Silvina prinesla svojo lastno posteljno odoje, ki jo je zložila in položila na voz; in ko sta odhajala, je stekla nazaj, da poljubi Charlota.

"Oče Fouchard, vam ga zaujam, pazite, da se ne bo igral še kupi izgorilega kamjenja,

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

obdajajoči jarke z mešanicijo in pepela — gostim črnim blatom, ki je preplavljalo vse. Na vseh štirih vogalih križem-pota so bile podrite, kakor odplohjene od ognjenega viharja, ki je divjal tu svojo pot. Druge so trpele manj, ena na samoti je še stala, dočim so se zdele one na levi in na desni kakor razsekane od krogel ter so molele kvišku svoje zunanje zidove, podobne praznim koštenjakom. Izpuhteval je neznosen vonj s smradom požara, predvsem od petroleja, v potokih razlitega po podih. Razen tega je še iežalo naokoli v voju s mrkljimi nogami, omare z razparanimi stranicami in preklajimi prsi, perilo, ki se je valjalo raztrgano in umazano — vsi žalostni preostanki plenitve, ki so se pričeli topiti v dežju. Skozi zijočo sprednjestranski neke hiše se je videl izmed tistih podstrešnih deska kamin, na njem pa nepoškodvana ura.

"Oh, svinje!" je zamrmral Prosper; kri vojaka, kar je bil še predvečerajšnji dan, je vrela v njem nad takšno grozoto. Stiskal je pesti, in Silvina, sama bleda kakor smrt, ga je mročila miriti z očmi, kadarkoli sta ob poti srečala prusko stražo; in ti ljudje z nabitim bajonetom so se zdeli, kakor da bi stražili plamen, da nemoteno

dovrši svoje delo. S pretečo gesto, z izgrgranim krikom je odival stražnik radovedne in neposredno prizadete, kadar so postali trdrovratni. Trope všanov so nemo gledale od dače ter drhteče od zadržane besnosti. Cisto mlada ženska z razpuščenimi lasmi, obleko poškrpljeno z blatom, se ni ganila od kadečega se pogorišča majhne hišice, in dasi ji je stražnik branil hoditi bližo, vendar je hotela razkopavati po tleči žerjavici. Ljudje so pravili, da je tej ženski v tisti hiši zgorelo njenome malo dete. Ko jo je odrnila trda roka Bavarski brezumnosti vse, karkoli se je poizkušali rešiti, revni kosi pohištva, vrženi skozi okno in razbiti na tlaku, bolehave miže s podrtimi nogami, omare z razparanimi stranicami in preklajimi prsi, perilo, ki se je pogledal ter se umaknil. Trije tovarisi so ga prihiteli rešiti ženske, ki je tulila, ko so jo vlekli stran. Pred pogoriščem druge hiše je ihel mož in dvoje majhnih deklek; vsi trije so se bili od trudnosti in revščine

zgrudili na tla, ne vedoč, kam kaj videli razpsti v pepel vsej na se obrnejo, zdaj ko so svoje imetje.

(Dalje prihodnjih)

VARNOST Z DOBIČKOM pa tudi udobno!

Vaše vloge, naložene pri nas, so zavarovane do \$5,000.00 od Federalne Savings and Loan Deposit Insurance korporacije, ki je oddelek U. S. vlade. Vi imate dobiček in dobite zraven poleg varnosti še najvišjo obrestno mero. Vi ste dobrodošli, ako se poslužite našim postrežbam, kjer je vse pripravljen za vašo udobnost z vso vladostjo in postrežnostjo.

ZACNITE VLOGO SE DANES

Vloge, napravljene na ali pred 10. januarjem 1950 bodo obrestovane že od 1. januarja 1950

(Ne prezrite finančnega poročila, ki bo priobčeno v tem časopisu na 6. januarja 1950)

S.T. CLAIR SAVINGS & LOAN COMPANY

HRANILNI ZAVOD

6235 St. Clair Avenue

HE 5670

G. WHISKERS

Moj oče napravlja

čudovite stvari

Vsak deček, ki si je želel enkrat splezati na drog ve, da električar "izvršuje čudovite stvari." On pleza visoko, se bori proti viharjem, potrebuje moč in pogum.

Toda česar mnogo dečkov NE ve je to, da vsak oče, ki dela za The Illuminating Company, izvršuje čudovite stvari!

Naj je že lineman ali izvršuje katero izmed 500 drugih del, ki jih imamo tukaj, je važen del Illuminating čete. In skupaj z svojimi 5300 tovarisi je odgovoren da daje najboljšo mogočo električno postrežbo do več kot 1,500,000 ljudem.

Da, potreba je armade delavcev, da vrši čudovite stvari, da se daje toliko ljudem moderno ameriško električno postrežbo . . . električno postrežbo, katero zavida ves svet.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE
IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Poslušajte "Ten O'Clock Tunes," najlepše melodije z najboljšimi močmi — 15 predstav tedensko — zjutraj ob 10 WGAR in WICA — zvečer ob 10 WHK

Copyright 1949 The Cleveland Illuminating Company

